

навчання // Науковий вісник Ужгородського національного університету:
Серія «Педагогіка. Соціальна робота». – 2008 р. – № 12-13. – С. 115-116.

УДК 330.46:378

Коляденко С.В.

Вінницький національний аграрний університет

НАУКОВО-МЕТОДИЧНІ ПРОБЛЕМИ ПІДГОТОВКИ СПЕЦІАЛІСТІВ З ЕКОНОМІЧНОЇ КІБЕРНЕТИКИ

Kolyadenko S.

SCIENTIFIC AND METHODOLOGICAL PROBLEMS OF TRAINING SPECIALISTS IN ECONOMIC CYBERNETICS

Постановка проблеми. В умовах розвитку ринкових відносин, складних економічних та інформаційних зв'язків ефективно управління виробничими системами вимагає використання нових підходів до процесу прийняття управлінських рішень. Для вирішення різнобічних проблем, які постають перед керівниками, забезпечення своєчасності прийнятих рішень необхідно проаналізувати реальну ситуацію, змодельовати її майбутній розвиток, врахувати можливі ризики і невизначеність. Такі задачі можуть вирішувати фахівці з економічної кібернетики на основі методів математичного моделювання з використанням сучасних інформаційних технологій і сприяти прийняттю оптимальних вигідних рішень на різних рівнях управління. Про високий попит на фахівців з економічної кібернетики свідчить і те, що їх підготовка проводиться у понад семидесяти державних і комерційних вищих навчальних закладів III – IV рівнів акредитації України.

Виклад основного матеріалу дослідження. Відповідно до Освітньо-кваліфікаційної характеристики фахівці спеціальності “Економічна кібернетика” повинні володіти поглибленими знаннями математичних методів моделювання та аналізу економічних процесів, прийняття управлінських рішень, використанням сучасних інформаційних технологій і програмного забезпечення,

Випускники спеціальності «Економічна кібернетика» всіх освітньо-кваліфікаційних рівнів мають біти підготовлені для виконання таких функцій:

– аналітичну: передпроектний аналіз і моделювання економічних об'єктів і задач, інформаційно-аналітична підтримка бізнес-процесів, аналіз інформаційного обслуговування;

– нормопроектну: розроблення проектів інформаційних систем або їх фрагментів, консультаційних проектів у сфері інформатизації, прогностичних моделей розвитку економічних процесів та систем, планування діяльності інформаційного підприємства (підрозділу);

– організаційну: запровадження проекту інформаційної системи або програмного комплексу на конкретному об'єкті, супровід системи чи програмного комплексу протягом життєвого циклу, організація роботи фірми

(підрозділу, персоналу) у галузі інформаційної діяльності, організація розроблення проектів інформаційних систем;

– контрольну: моніторинг роботи інформаційної системи, контроль за дотриманням вимог безпеки праці та санітарно-гігієнічних вимог [1].

Основою для розроблення навчальних планів підготовки фахівців з економічної кібернетики є галузевий стандарт вищої освіти України Освітньо-професійної програми (ОПП) підготовки бакалаврів галузі знань 0305 – «Економіка і підприємництво», до яких входить напрям підготовки «Економічна кібернетика». Даний стандарт установлює: розподіл загального навчального часу за циклами підготовки; перелік та обсяг нормативних навчальних дисциплін; рекомендований перелік вибіркових дисциплін; форми державної атестації [2].

У Вінницькому національному аграрному університеті підготовка студентів за напрямом «Економічна кібернетика» проводиться з 2002 року. З метою забезпечення високої якості підготовки майбутніх фахівців викладачами кафедри економічної кібернетики постійно вдосконалюються навчальні програми, методичні матеріали, впроваджуються інноваційні технології, зокрема, для набуття навичок професійної роботи в колективі і прийняття управлінських рішень організуються ділові ігри.

На основі накопиченого досвіду ми вважаємо необхідною розробку наскрізної програми підготовки фахівців напряму «Економічної кібернетики» для циклів природничо-наукової і загальноекономічної та професійної і практичної підготовки. Така програма дозволить взаємоузгодити мету і задачі вивчення дисциплін указаних циклів. Наскрізна програма має містити розподіл годин по кожній дисципліні, анотації дисциплін, тематику лекційних і практичних занять, перелік рекомендованих сучасних програмних пакетів для реалізації розрахунків по кожній дисципліні. Крім того, для координації розробки навчальних посібників і підручників з дисциплін, які вивчають на протязі всього терміну підготовки фахівців з економічної кібернетики доцільно створити міжвузівську методичну раду, оскільки наразі їх вкрай недостатньо.

Висновки. Для забезпечення високої якості підготовки фахівців з економічної кібернетики необхідно використовувати системний підхід до розробки навчальних планів, методичного супроводу дисциплін, а також використання сучасних інформаційних технологій і програмного забезпечення у навчальному процесі. Фахівці напряму підготовки «Економічна кібернетика», які мають високу кваліфікацію в сфері економіки та володіють сучасними математичними методами аналізу і прогнозування економічних ситуацій з використанням новітніх інформаційних технологій, є найбільш прогресивними в галузі управління виробничо-економічними системами.

Література:

1. Освітньо-кваліфікаційні характеристики бакалавра, спеціаліста і магістра спеціальності «Економічна кібернетика» напряму 0501 - «Економіка і підприємництво» / Кол.авт.під заг. Керівн. А.Ф. Павленка. - К.: КНЕУ імені

Вадима Гетьмана, 2004. - 55 с.

2. Освітньо-професійна програма підготовки бакалаврів за циклами підготовки галузь знань 0305 – «Економіка і підприємництво» / Кол. авт. під заг. Керівн. А.Ф. Павленка. – К.: КНЕУ імені Вадима Гетьмана, 2006. - 128 с. - С11.

3. Прокопенко І.Ф., Ганін В.І., Москаленко В.В. Комп'ютеризація економічного аналізу (теорія, практика): Навч. пос. - К.: Центр навчальної літератури, 2005. - 340 с.

УДК 378.141

Лукаsevич К.І.

Тернопільський національний технічний університет імені Івана Пулюя

**ПРОБЛЕМИ В ЗАБЕЗПЕЧЕННІ ФАХІВЦІВ ЕКОНОМІЧНОЇ
КІБЕРНЕТИКИ У МІСТІ ТЕРНОПОЛІ**

Lukasevych K.I.

**PROBLEMS OF PROVIDING ECONOMIC CYBERNETICS EXPERTS IN
TERNOPIL**

Питання випуску обдарованих спеціалістів-кібернетиків, фахівців своєї справи має вагому ціль для держави. Це своєрідне інвестування нашої країни у майбутнє економіки. Тернопіль – місто, що динамічно розвивається та потребує оптимізації функціонування, ефективності та методів інтеграції новітніх технологій у всі сфери діяльності.

В теперішньому світі недостатньо отримати хорошу економічну освіту, необхідно розуміти, що при практичному використанні своїх знань на роботі дуже ціниться вміння використовувати комп'ютерні технології при виконанні економічних завдань. Напрямок економічної кібернетики забезпечує знання у побудові економічних-математичних моделей з допомогою комп'ютера, автоматизації економічних і фінансових розрахунків, що дозволяє значно зменшити час для виконання завдань і прийняття управлінських оптимальних рішень, мінімізувати ймовірності появи помилки у процесі здійснення роботи та відкриває нові можливості для аналітики.

Потребу у аналітиках в місті Тернополі задовольняють вищі заклади: національний технічний університет імені Івана Пулюя та національний економічний університет. Діяльності університетів направлені у ефективному поданні інформації про всі позитивні сторони економічної кібернетики та підвищення престижу в очах тернопільської молоді роботи працівника-аналітика. З 2005 року по 2011 рік чисельність студентів обох вищих закладів стрімко зростає щороку на 18% в кожному університеті. Потужними та заманливими стимулами для абітурієнтів з високим рівнем знань є кількість бюджетних місць, вартість навчання, розуміння можливостей для професійної діяльності, кар'єрний зріст.

Необхідність в економічному розвитку, поява нових суб'єктів господарської діяльності та фінансових установ у місті Тернополі вимагають досвідчених спеціалістів в області оптимізації та обґрунтованості управлінських рішень,